

Inschrijven en inlichtingen

Aan de cursus kunnen maximaal 24 personen deelnemen en deze vindt plaats in Hotel en Conferentieoord De Wageningse Berg te Wageningen (www.wageningseberg.com).

De cursuskosten bedragen € 1395,- p.p. (incl. syllabi, koffie en thee, lunches en diner). Een overnachting met ontbijt kan facultatief geboekt worden voor een meerprijs.

De inschrijftermijn van de cursus eindigt op 29 april 2010. Zo spoedig mogelijk daarna ontvangt u verder informatie over de cursus.

Eenmaal gedane inschrijving kan alleen schriftelijk worden geannuleerd. Bij annulering tussen vier en twee weken voor aanvang van de cursus wordt een bedrag van € 50,- aan administratiekosten in rekening gebracht. Indien binnen twee weken voor aanvang wordt geannuleerd worden de volledige cursuskosten in rekening gebracht.

Inschrijving is mogelijk:

On-line via het formulier op www.wbs.wur.nl
Per email: info.wbs@wur.nl

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij:

Wageningen Business School
Sanne van Deursen
Postbus 226
6700 AE Wageningen
Tel. 0317-481504
E-mail: info.wbs@wur.nl
Website: www.wbs.wur.nl

Overige websites:

www.agromere.wur.nl en www.urban-agriculture.wur.nl

www.wbs.wur.nl

Wageningen Business School (WBS) organiseert postacademische opleidingen, cursussen en in-company projecten op basis van de kennis en onderzoeksthema's van Wageningen Universiteit en Researchcentrum. WBS is actief in beleid, management en ondernemerschap, voeding, ruimte, water en milieu, plant- en dierwetenschappen.

WBS ontwikkelt samen met bedrijven, instellingen en docenten van de Universiteit unieke programma's voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. In die programma's worden combinaties gemaakt van actuele kennis met toepassingen en vernieuwingen in de praktijk.

Wageningen UR levert essentiële bijdragen aan de kwaliteit van leven door de combinatie van onderzoek en onderwijs op het gebied van life sciences.

WAGENINGEN UR

For quality of life

Wageningen Business School

Cursus

Multifunctionele stadslandbouw vanuit een stedelijk perspectief

Cursusleiding:

Ir. J.E. Jansma, Wageningen UR – PPO
Ing. A.J. Dekking, Wageningen UR- PPO

Wageningen: 1 en 2 juni 2010

Multifunctionele stadslandbouw vanuit een stedelijk perspectief

Stadslandbouw is misschien wel het antwoord op de vragen van steden die worstelen met leefbaarheid, zorg, recreatie en voedsel. Stadslandbouw is meer dan een mooie kreet, het is een hele nieuwe visie op wat stad en landbouw, stedeling en boer voor elkaar kunnen betekenen.

Meer dan de helft van de wereldbevolking woont tegenwoordig in de stad, in Nederland zelfs meer dan tweederde van de bevolking. De afstand tussen stedelingen en boeren is sinds de Industrialisatie steeds groter geworden, toen stad en platteland als twee gescheiden werelden tegenover elkaar kwamen te staan. De verbinding tussen stad, natuur en landbouw is daardoor al lang niet vanzelfsprekend meer. De laatste jaren echter, begint het besef door te dringen dat burgers en boeren van grote meerwaarde voor elkaar kunnen zijn.

Zo kan vanuit een stedelijk perspectief het uitrollen van nieuwe VINEX-wijken op steeds minder draagvlak rekenen. Het zoeken naar nieuwe structuren in de stad is een belangrijk thema, waarbij de termen Duurzaamheid en Leefbaarheid een nieuwe invulling krijgt. De stadsrand en het omliggende landelijke gebied komen in de belangstelling te staan om nieuwe manieren van wonen in een landelijke, groene omgeving te realiseren.

Stadslandbouw is het produceren van voedsel en groen in, om maar vooral voor de stad. Het verbindt agrarische voedselproductie aan stedelijke behoeften aan rust ruimte, recreatie, lokaal voedsel en groen. Stadslandbouw kan een drager worden in de stedelijke ontwikkeling, waardoor stedelingen niet alleen de groene ruimte kunnen ervaren door er te wonen en te leven, maar ook de verbinding leggen met lokale voedselproductie. Echter, hoe voor de hand liggend het ook klinkt, het is niet vanzelfsprekend om stedelijke ontwikkeling en landbouw met elkaar te verbinden. Het vereist een nieuwe visie op gebiedsontwikkeling, stedenbouw en de betekenis van lokale voedselproductie. Wat kunnen stad en landbouw eigenlijk precies voor elkaar betekenen? En hoe bereik je een constructieve en duurzame samenwerking tussen beide?

Inhoud en doel van de cursus

Deze cursus biedt inzicht in de betekenis van voedsel, groen en (stads)landbouw voor de stad. Er wordt geput uit een aantal inspirerende cases, zoals Almere Oosterwold, waarin de gemeente Almere wonen en landbouw in een gebied van 4.000 ha wil samenbrengen. U wordt uitgedaagd door agrarisch ondernemers die al in en voor de stad opereren.

De cursus geeft antwoord op vele vragen, zoals: Wat kan landbouw voor een gemeente of stad betekenen? Welke rol kan stadslandbouw spelen in voedselstrategieën en educatie? Waar liggen de weerstanden? Hoe kom je van een idee naar een structuurvisie en van structuurvisie naar realisatie? Wie zet welke stap wanneer? Wat zijn de ervaringen van lopende projecten? Hoe kun je regie op het proces houden?

Na afloop van de cursus:

- heeft u inzicht in de rol die landbouw kan spelen in de

stedelijke ontwikkeling en in de perspectieven van stadslandbouw,

- heeft u inzicht in de belangen, overeenkomsten en tegenstellingen van de verschillende stakeholders
- bent u op de hoogte van de kritische succesfactoren in de ontwikkeling van stadslandbouw voor stad of gemeente
- kunt u opgedane kennis vertalen naar uw eigen praktijk in beleid
- hebt u basis gelegd voor een netwerk van (ervarings) deskundigen die u van dienst kunnen zijn bij verdere uitwerking van uw beleid.

Opzet van de cursus

In de cursus staan actualiteit en toekomstperspectieven van de stadslandbouw centraal. Voorbeelden uit de praktijk illustreren kansen en knelpunten. De actuele beleidsdiscussies, resultaten uit nieuw wetenschappelijk onderzoek, cases en prikkelende innovaties uit de praktijk bieden inzicht in de ontwikkelingen in de nabije toekomst. Discussies met deelnemers en sprekers verkennen kansen voor nieuwe initiatieven.

Doelgroep

De cursus is bedoeld voor beleidsmedewerkers, ontwikkelaars, planologen en stedenbouwkundigen die snel een breed beeld willen krijgen welke rol stadslandbouw voor hun stad of gemeente kan spelen. Daarnaast is het interessant voor ingenieurbureau's, RO adviseurs en landschapsarchitecten. Ook biedt de cursus nieuwe inzichten en handvatten voor een ieder die werkt aan een duurzame ontwikkeling van zijn of haar stad en daar voedselproductie een rol in wil laten spelen.

Programma

De kapstok voor het programma is het zogenaamde DEED framework van Glenn Giller (WUR leerstoelgroep Plantaardige Productie Systemen). DEED staat voor **D**escribe (Beschrijven), **E**xplain (Verklaren), **E**xplore (Verkennen), **D**esign (Ontwerpen). Het DEED framework is ontwikkeld om oplossingen te vinden voor conflicterende belangen in Zuid-Afrika over dezelfde natuurlijke hulpbronnen (competing claims). DEED is een interdisciplinaire en interactieve aanpak voor:

- inzichtelijk maken van competing claims en stakeholder strategieën;
- identificatie van alternatieven voor grondgebruik;
- onderbouwing voor het onderhandelproces

Programma

Dag 1

Introductie Stadslandbouw

Ir. J.E. Jansma

Introductie cursus en programma. Wat is de relatie tussen stad en landbouw? Waar liggen de kansen? Wat zijn de ontwikkelingen, in Nederland en mondiaal. Landbouw en stad in een nieuwe context.

Stad en duurzaamheid: de case Almere

Ir. A.C. van Oost

Duurzaamheid vanuit een stedelijk perspectief. De ervaringen tot nu toe met betrekking tot de Almere Schaalsprong en de totstandkoming van de Almere Principles. En welke rol kan landbouw hebben voor een duurzame ontwikkeling van Almere

De relatie tussen stad en voedsel (DEED)

Prof.dr.ir. J.S.C. Wiskerke

Wat is de relatie van de hedendaagse stedeling met voedsel? Wat betekent dit voor stad en platteland? Hoe kan stadslandbouw hier een bijdrage aan leveren?

De relatie tussen stad en groen (DEED)

Drs. V.H.M. Kuypers

Wat is de betekenis van groen in de stad voor gezondheid, veiligheid en sociale cohesie? Hoe kan stadslandbouw hier een bijdrage aan leveren?

Case

Claims, posities en organisaties (DEED)

Ir. J.E. Jansma

Wie speelt welke rol en waarom? Hoe kun je vaste patronen doorbreken? Een verdieping van het stakeholderproces aan de hand van het voorbeeld van Almere.

Landbouw in stedelijke planning: gebiedsontwikkeling

Prof.dr.ir. A.J.J. van der Valk

Welke rol kan landbouw spelen bij stedelijke ontwikkeling? En wat betekent dit voor gebiedsontwikkeling?

Avondprogramma: Debat

Een debat met ervaringsdeskundigen op het gebied van Stadslandbouw: Tineke van den Berg (Stadsboerderij Almere), Rutger van Mazijk (Stadsboerderij Caetshage), Jaap Hoek Spaans (Stichting Landzijde), John Vermeer (Brabantse Milieufederatie Tilburg) en Arjan Dekking (Stichting vrienden van stadslandbouw Almere).

Dag 2

Inspiratie: Stadsjeugd, groen en voedsel

A.S.M. Ydema

De ervaringen van Bert Idema, die als schooltuinmeester 40 jaar lang Amsterdamse kinderen elementaire kennis bij bracht over de herkomst van ons voedsel.

Landbouw en de Stad: welke kansen liggen er? (DEED)

Dr. A.J. Visser

Wat is de toegevoegde waarde van stadslandbouw voor de stad? Een beschouwing van stadslandbouw vanuit de drie P's van duurzaamheid.

Case

Hoe stadslandbouw een plaats te geven in de stad:

Case Eetbaar Rotterdam (DEED)

Dr. J.W. van der Schans

Stadslandbouw en binnenstedelijke ontwikkeling, past dat? Een kijkje in de Rotterdamse keuken.

Wonen en landbouw in de wijk:

Case Almere Oosterwold (DEED)

Ir. I. de Nood

Het proces van idee naar visie en vervolgens realisatie van stadslandbouw in de stedelijke ontwikkeling. Hoe pakt Almere dit aan en wat kunnen we ervan leren?

Slotdebat

Docenten

T. van den Berg, Stadsboerderij Almere
Ing. A.J.G. Dekking, Wageningen UR – Praktijkonderzoek Plant en Omgeving (PPO)
Ir. J.E. Jansma, Wageningen UR - Praktijkonderzoek Plant en Omgeving (PPO)
Drs. V.H.M. Kuypers, Wageningen UR – Alterra
R. van Mazijk, Stadsboerderij Caetshage
Ir. I. de Nood, Gemeente Almere
Ir. A.C. van Oost, Gemeente Almere
Dr. J.W. van der Schans, Wageningen UR – LEI
J. Hoek Spaans, Stichting Landzijde
Prof.dr. A.J.J. van der Valk, Wageningen UR – Leerstoelgroep Landgebruiksplanning
J. Vermeer, Brabantse Milieufederatie Tilburg
Dr. A.J. Visser, Wageningen UR - Praktijkonderzoek Plant en Omgeving (PPO)
Prof.dr.ir. J.S.C. Wiskerke, Wageningen UR – Leerstoelgroep Rurale Sociologie
A.S.M. Ydema, Doe groen, Groen onderwijs

